

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

30.05.2024

Programma Nr. 5-03/19/2024

ietekmes uz vidi novērtējumam vēja elektrostaciju parka “Tume” un tā saistītās infrastruktūras būvniecībai Tukuma novadā

Derīga līdz 2029. gada 30. maijam

Programma izdota:

SIA “IGN RES DEV2”, reģistrācijas Nr. 40203390251, juridiskā adrese: Gustava Zemgala gatve 74A, Rīga, Latvija, LV-1039, elektroniskā pasta adrese: renewables.latvia@ignitis.lv (turpmāk – Ierosinātāja).

Programma izstrādāta saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) 16. un 17. panta un Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr. 18 “Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” (turpmāk – Noteikumi Nr. 18) IV nodaļas prasībām, pamatojoties uz Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likuma (turpmāk – Enerģētiskās drošības likums) 7. panta pirmo un ceturto daļu, Ierosinātājas 2024. gada 4. aprīļa iesniegumu Nr. LESCOR_2024_0037 *Paredzētās darbības iesniegums vēja parka “Tume” izbūvei Tukuma novadā* (turpmāk – Iesniegums)¹ un 2024. gada 9. maija iesniegumu Nr. LESCOR_2024_0041² *par ietekmes uz vidi novērtējuma programmas izsniegšanu*, ņemot vērā Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk – Birojs) 2024. gada 29. aprīļa Lēmumu Nr. 5-02-1/22/2024 *par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu* (turpmāk – Lēmumu Nr. 5-02-1/22/2024) un 2024. gada 29. maija Lēmumu Nr. 5-02-1/29/2024 *par tehniska rakstura kļūdas labojumu Vides pārraudzības valsts biroja 2024. gada 29. aprīļa Lēmumā Nr. 5-02-1/22/2024* (turpmāk – Lēmumu Nr. 5-02-1/29/2024), kā arī Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldes (turpmāk – Dienests) 03.05.2024. vēstulē Nr. 2.3/AP/5016/2024, Nacionālajā kultūras mantojuma pārvaldes (turpmāk – NKMP) 02.05.2024. vēstulē Nr. NKMP/2024/05-05/2444, Veselības inspekcijas 22.04.2024. vēstulē Nr. 2.4.9.-1./196, Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk – DAP) 03.05.2024. vēstulē Nr. 4.9/2728/2024-N un Tukuma novada pašvaldības 24.04.2024. vēstulē Nr. TND/1-35.2/24/1806 sniegtos viedokļus / nosacījumus ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) ziņojumā iekļaujamajam informācijas apjomam un detalizācijas pakāpei. Programmā norādīta Noteikumu Nr. 18 2. pielikumā ietvertās informācijas detalizācijas pakāpe IVN ziņojumā (turpmāk –

¹ Iesniegums Birojā reģistrēts 2024. gada 4. aprīlī ar reģistrācijas Nr. 5-01/1093.

² Laika zīmoga dati: 13.05.2024 08:56:08 EEST

Ziņojums) sniedzamās informācijas apjomam, kā arī ietekmes novērtējuma turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumam.

I. Ietekmes uz vidi novērtējuma objekts un sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultāts:

1. IVN objekts ir vēja elektrostaciju parks “*Tume*” (turpmāk – vēja parks) un ar to saistītās infrastruktūras būvniecība Tukuma novada Jaunsātu, Irlavas, Zemītes, Viestatu un Zantes pagastos (turpmāk – Paredzētā darbība). Paredzētā darbība ietver un ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) procedūras ietvaros tiek vērtēta arī ar VES funkcionēšanu saistītās infrastruktūras – elektropārvades kabeļlīniju, transformatoru apakšstaciju un pievedceļu būvniecība un ekspluatācija, kā tas izriet no Novērtējuma likuma 1. panta 3. punkta³.
2. Plānoto vēja parku un tā saistītās infrastruktūru⁴ paredzēts izvietot teritorijā, kas sastāv no īpašumiem un to zemes vienībām Tukuma novada Jaunsātu, Irlavas, Zemītes, Viestatu un Zantes pagastos saskaņā ar programmas Pielikumā norādīto, kas ir šīs programmas neatņemama sastāvdaļa (turpmāk kopā saukta – Darbības vieta / Izpētes teritorija).
3. Saskaņā ar Ierosinātās Iesniegumā sniegto informāciju:
 - 3.1. Vēja parku un tā saistīto infrastruktūru⁵ plānots izbūvēt Tukuma novada Jaunsātu, Irlavas, Zemītes, Viestatu un Zantes pagastos. Paredzētās darbības Izpētes teritorija robežojas ar Saldus novada teritoriju. Vēja parkā plānots uzstādīt līdz 32 jaunākās paaudzes vēja elektrostacijām (turpmāk – VES), kuru kopējā jauda varētu sasniegt ~ 222 MW vai vairāk (katras stacijas nominālā jauda plānota aptuveni 8 MW). Precīzs izbūvējamo VES skaits un novietojums, kā arī uzstādāmo VES modelis un tehniskie raksturlielumi šobrīd vēl nav noteikti. IVN procesa ietvaros ir paredzēts vērtēt vairākus VES modeļus, kopējo uzstādāmo VES skaitu, to izvietojumu un vēja parka kopējo jaudu.
 - 3.2. Lai nodrošinātu saražotās elektroenerģijas nodošanu kopējā tīklā, vēja parkā vai tā tuvumā tiks izbūvēta jauna 30/110 kV apakšstacija un 110 kV kabeļa pieslēgums esošai 110 kV apakšstacijai “*Tume-2*”, kā arī pārvades līnija un pieslēgums esošai 330 kV stacijai. Precīza 30/110 kV apakšstacijas atrašanās vieta tiks noteikta būvprojekta izstrādes laikā.
 - 3.3. Vēja parka būvniecības procesa laikā ir paredzēts izbūvēt arī ar VES darbību saistīto infrastruktūru – pievedceļus, elektropārvades līnijas u.c. būves. Plānoto pievedceļu, kā arī citu infrastruktūras objektu izvietojums un tehniskie raksturlielumi tiks noteikti IVN procesa laikā, izvērtējot esošo ceļu tīklu, jaunu ceļu un cita veida infrastruktūras izbūves nepieciešamību, to izbūves iespējas un iespējamo ietekmi uz vidi, tajā skaitā uz izpētes ietvaros un iepriekš konstatētajām dabas vērtībām vēja parka ietekmes zonā.
 - 3.4. Izpētes teritorijā ietilpst 236 zemes vienības vai zemes vienību daļas. Atbilstoši Tukuma novada Teritorijas plānojuma 2011. – 2023. gadam grozījumiem

³ Paredzētā darbība — aprīkojuma, iekārtas un tehnoloģijas ieviešana, papildināšana vai maiņa, projekta īstenošana, būvniecība, dabas resursu ieguve vai izmantošana, cilvēka darbības neskartu vai mazpārveidotu teritoriju un ainavu ietekmēšana, kā arī citas darbības, kuru veikšana vai galarezultāts var būtiski ietekmēt vidi. Novērtējuma likuma 3. panta 7. punkts noteic, ka “*paredzēto darbību, kurai ir vai var būt būtiska ietekme uz vidi, aizliegts sadalīt vairākās darbībās, jo tādējādi netiek pienācīgi novērtēta paredzētās darbības kopīgā ietekme*”.

⁴ Īpašumi un to zemes vienības VES parka infrastruktūras, piemēram, elektropārvades / kabeļu līnijas, jauni pievedceļi, apakšstacijas pieslēgumu nodrošināšanai u.c.

⁵ Īpašumi un to zemes vienības VES parka infrastruktūras, piemēram, elektropārvades / kabeļu līnijas, jauni pievedceļi, apakšstacijas pieslēgumu nodrošināšanai u.c..

(5.2 redakcija)⁶ un Kandavas novada Teritorijas plānojumam 2011. – 2023. gadam⁷, Izpētes teritorijā ietilpst mežsaimniecības un lauksaimniecības teritorijas, relatīvi mazāku daļu aizņem tehniskās apbūves un ūdeņu teritorijas, kā arī īpašas nozīmes zaļumvietas. Tuvākie ciemi ir Grenči, Zemīte, Zante, Viesatas un Sāti u.c.

3.5. Atbilstoši Iesniegumam un NKMP sniegtajai informācijai Izpētes teritorijas DA daļā atrodas valsts nozīmes kultūras piemineklis “Veckuipju pilskalns” (objekta aizsardzības Nr. 2330)⁸, bet ZA - reģiona nozīmes kultūras piemineklis “Oļu (Ūļu) viduslaiku kapsēta (Zviedru kapi)” (objekta aizsardzības Nr. 2336)⁹, vietējās nozīmes arheoloģiskais piemineklis “Laučiņu Elka kalns – kulta vieta” (valsts aizsardzības Nr. 2335)¹⁰ aizsardzības zona u.c. Izpētes teritorijas tuvumā (~ 8 km) nozīmīgākās ainaviski vērtīgās teritorijas ir Austrumkurzemes pauguraines ainava (Abavas senleja), Viesatas lauku ainava un ainavisks autoceļš no Tukuma līdz Grenčiem.

3.6. Atbilstoši DAP sniegtajai informācijai un DAP uzturētās dabas datu pārvaldības sistēmas (DDPS) “Ozols” publicētajai informācijai¹¹, Izpētes teritorijai tuvākās Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (*Natura 2000*) ir dabas liegums “Dulbju acs purvs” (tips “B”, kods LV0513700) ~ 4,4 km attālumā, mikroliegums “Maitiķu avoti” (tips “B”, kods LV0831700) ~ 7,5 km attālumā, dabas parks “Abavas senleja” (tips “C”, kods LV0302100) ~ 8 km attālumā un dabas liegums “Tumes meži” (tips “B”, kods LV0535900) ~ 9,9 km attālumā. Izpētes teritorijas apkārtnē (līdz 10 km rādiusā) reģistrēti 46 mikroliegumi. Kurzemi šķērso starptautiskas nozīmes putnu migrācijas ceļš^{12,13}. Izpētes teritorijā atrodas mikroliegums īpaši aizsargājamā putna aizsardzībai. Paredzētās darbības teritorijā konstatēts Eiropas Savienības (turpmāk – ES) nozīmes prioritārais meža biotops Veci vai dabiski boreāli meži 9010*, Veci jaukti platlapju meži 9020*, Nogāžu un gravu meži 9180* un ES nozīmes meža biotops Lakstaugiem bagāti egļu meži 9050, ES nozīmes biotops Mitri zālāji periodiski izzūstošās augsnēs 6410. Zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 90940030151, ES nozīmes prioritārajam meža biotopam Veci vai dabiski boreāli meži 9010* izveidots mikroliegums. Izpētes teritorijā konstatētas divas īpaši aizsargājamās un Latvijā retas sastopamas sēņu sugas, toverīšu sarkosoma *Sarcosoma globosum* un nošķeltā dižvālene *Clavariadelphus truncatus*. Izpētes teritorijā reģistrēti 12 īpaši aizsargājamie koki (dižkoki) – seši parastie ozoli *Quercus robur*, trīs parastās liepas *Tilia cordata*, viens parastais osis *Fraxinus excelsior*, āra bērzs *Betula pendula* un parastā priele *Pinus sylvestris*. Paredzētās darbības teritorijā ir reģistrēta invazīvā svešzemju suga Sosnovska latvānis *Heracleum sosnowsky*. Sosnovska latvānis ir agresīva invazīvā suga un tās iznīcināšana ir prioritāra^{14,15}.

3.7. Atbilstoši DAP sniegtajai informācijai plānota *Natura 2000* teritorijas, dabas lieguma “Tumes meži” un mikrolieguma “Maitiķu avoti” paplašināšana un jaunas *Natura 2000* teritorijas izveide, 560 m attālumā no Paredzētās darbības teritorijas. Paredzēto darbību

⁶ https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_23785 (skatīts 29.05.2024.).

⁷ Atbilstoši likumam “Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums” no 2021. gada 1. jūlija Kandavas novada administratīvā teritorija ietilpst Tukuma novada administratīvajā teritorijā, https://geolatvija.lv/geo/tapis?documents=open#document_78

⁸ Tīmekļvietne: <https://mantojums.lv/cultural-objects/2330> (skatīts 29.05.2024.).

⁹ Tīmekļvietne: <https://mantojums.lv/cultural-objects/2336> (skatīts 29.05.2024.).

¹⁰ <https://mantojums.lv/cultural-objects/2335> (skatīts 29.05.2024.).

¹¹ Tīmekļvietne: <https://ozols.gov.lv/> (skatīta 29.05.2024.).

¹² Eiropas Savienības nozīmes putniem nozīmīgās vietas Latvijā - Latvijas Ornitoloģijas biedrība (lob.lv)

¹³ Blūms P., Viksne J., Lipsbergs J. 1976. Redzamās sauszemes putnu migrācijas teritoriālais izvietojums un skaitliskais raksturojums Latvijā. – Putnu migrācijas. Tallina, Valgus: 37-41.

¹⁴ Ministru kabineta 2008.gada 30.jūnija noteikumi Nr.468 "Invazīvo augu sugu saraksts"

¹⁵ Ministru kabineta 2008.gada 14.jūlija noteikumi Nr.559 "Invazīvo augu sugas – Sosnovska latvāņa – izplatības ierobežošanas noteikumi"

vērtējumos obligāti jāņem vērā šīs jaunveidojamo dabas vērtību aizsardzības teritoriju atrašanās vietas. Telpiskos datus par dabas vērtībām, tai skaitā arī plānoto un saskaņoto jauno Natura 2000 teritoriju datus Pārvalde izsniedz pēc pieprasījuma¹⁶.

- 3.8. Izpētes teritorija atrodas Ventas upes sateces baseinā, kuru šķērso Abavas upes pietekas un valsts nozīmes ūdensnotekas - Prūsēnes upe ar Isvintenu strauta un Vārnu grāvja pietekām, Vēdzeles upe ar Krumešu strautu, Rojas upe ar pieteku N-57 un Nūstiņu grāvis (Abavas upes pieteka). Izpētes teritorijas Z daļā atrodas meliorētas lauksaimniecībā izmantojamās zemes. Saskaņā ar DDPS Ozols datiem minētajās Vēdzeles un Rojas upēs atsevišķos posmos konstatēts ES biotops Upju straujteces un dabiski upju posmi 3260, kura kvalitāti, ekoloģiskās funkcijas un integritāti var ietekmēt jaunu meliorācijas sistēmu izveidošana vai esošo pārbūve, jaunu ceļu būvniecība. Izpētes teritorijā atrodas arī Nūstiņu ezers, kurā konstatēts ES nozīmes biotops *Eitrofi ezeri ar iegrimušo ūdensaugu un peldaugu augāju* 3150.
- 3.9. Saskaņā ar VSIA “*Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs*” (turpmāk – LVĢMC) publiski pieejamo piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistru¹⁷ Darbības vietā iekļautajos īpašumos neatrodas piesārņotas vai potenciāli piesārņotas vietas. Tuvākās potenciāli piesārņotā teritorijas atrodas ~ 1 km attālumā no Darbības vietas – divas slēgtas sadzīves atkritumu izgāztuves un viena bijusī degvielas uzpildes stacija.
4. Plānotā vēja parka “Tume”, pa gaisa līniju, ~ 16,1 km attālumam uz DA atrodas plānotais vēja parks “Pienava”¹⁸, kuram IVN process ir noslēdzies. Savukārt ~ 21 km attālumā tiek plānots SIA “SP Venta” vēja parks “Vārme”¹⁹ un ~ 6,7 km attālumā uz ZA, SIA “IGN RES DEV2” saules paneļu parka būvniecība, 409,4 ha platībā. Savukārt AS “Latvenegro” plāno vēja parka “Vāne” izbūvi Tukuma novadā.
5. Plānoto VES / vēja parku²⁰ izvietojams, ievērojot Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumos Nr. 240 “*Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 240) noteiktos minimālos attālumus VES un vēja parkiem (ja attiecināms) izbūvei.
6. Enerģētiskās drošības likuma 7. panta pirmā daļa noteic, ka IVN tiek veikts atbilstoši Novērtējuma likumam, ja šajā likumā nav noteikts citādi. Enerģētiskās drošības likuma 7. panta ceturtā daļa noteic termiņu IVN programmas izsniegšanai, t.i., 15 dienu laikā no šī panta trešajā daļā minētā lēmuma izdošanas. Novērtējuma likuma 14.² pants noteic, ka IVN process sastāv no šādiem posmiem: “*paredzētās darbības sākotnējā sabiedriskā apspriešana, programmas izstrādāšana, ietekmes novērtējuma ziņojuma sagatavošana un sabiedriskā apspriešana, kompetentās institūcijas atzinums par minēto ziņojumu un paredzētās darbības akcepta lēmums, kurā integrēts kompetentās institūcijas atzinums*”.
7. Atbilstoši Enerģētiskās drošības likuma 7. panta piektajai daļai, izdodot šo programmu, Birojs konsultējās ar Tukuma novada pašvaldību, Saldus novada pašvaldību (priekšlikumi netika saņemti), Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldi, Dabas aizsardzības pārvaldi,

¹⁶ Dabas datu pārvaldības sistēmas ģeotelpisko datu kopu izmantošana

<https://www.daba.gov.lv/lv/pakalpojumi/dabas-datu-parvaldibas-sistemas-geotelpisko-datu-kopu-izmantosana>

¹⁷ LVĢMC piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs: <http://parissrv.lvģmc.lv/#viewType=pppvMapView&incrementCounter=1> (skatīts 29.05.2024).

¹⁸ <https://www.vpvp.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti/veja-elektrostaciju-parku-dobeles-un-pienava-buvnieciba-dobeles-un-tukuma-novados>

¹⁹ <https://www.vpvp.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti/veja-parka-varme-un-ta-saistitas-infrastrukturas-buvnieciba-sia-sp-venta>

²⁰ Atbilstoši Noteikumu Nr. 240 2. punkta 2.25. apakšpunktam “vēja parks – vienotā sistēmā saslēgtu piecu vai vairāk vēja elektrostaciju grupu, kurā atsevišķas vēja elektrostacijas ir izvietotas ne tālāk kā 2 km attālumā cita no citas”.

Veselības inspekciju un Nacionālo kultūras mantojuma pārvaldi. Saņemtie institūciju viedokļi par IVN Ziņojumā iekļaujamās informācijas apjomu un detalizācijas pakāpi, kā arī nosacījumi IVN, ņemami vērā veicot ietekmes uz vidi novērtējumu.

8. Birojs ar Lēmumu Nr. 5-02-1/22/2024 ir noteicis, ka Paredzētās darbības ietekmes novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriešanas (turpmāk - Sākotnējā apspriešana) ietvaros organizējama sanāksme, ņemot vērā Paredzētās darbības specifiku un mērogu, kā arī skarto teritoriju kopumu un lielumu.
9. Prasības Sākotnējai apspriešanai noteiktas Novērtējuma likumā un tam pakārtotajos normatīvajos aktos. Nosacījumi paredz kārtību, kādā sabiedrība tiek informēta par plānoto darbību, kādā tiek uzklauts sabiedrības viedoklis un dota iespēja par sagaidāmo ietekmi iesniegt Birojam rakstiskus priekšlikumus. Sākotnējās apspriešanas mērķis un Novērtējuma likuma 15. panta un Noteikumu Nr. 18 22. - 28. punktos noteikto prasību saturs ir pamatā vērsts uz to, lai nodrošinātu sabiedrības iesaistīšanu iespējami agrākā procesa stadijā – pirms IVN programmas sagatavošanas. Sabiedrības informēšanas uzdevums ir nodrošināt, ka ieinteresētajai sabiedrības daļai tiek sniegta pietiekama informācija par paredzēto darbību, lai tā varētu izlemt, vai vēlas iesaistīties šajā procesā. Vienlaikus šīs informēšanas un iesaistīšanas uzdevums ir nodrošināt arī atgriezenisko saiti – saņemt no sabiedrības *“rakstiskus priekšlikumus par paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz vidi”* (Noteikumu Nr. 18 26. punkts). Noteikumu Nr. 18 26. punkts paredz, ka Birojs šos priekšlikumus nosūta ierosinātājam, savukārt Novērtējuma likuma 16. panta otrā daļa paredz, ka programma IVN veikšanai tiek izstrādāta, ņemot vērā sabiedrības priekšlikumus. Vienlaikus – no sabiedrības iesaistīšanas uzdevuma, kas izriet no Novērtējuma likuma 3. panta 2. un 4. punktā iekļautajiem principiem²¹, izriet, ka sanāksmei pamatā jābūt vērstai uz to, lai sabiedrībai tiktu sniegta informācija par paredzēto darbību, lai sabiedrībai tiktu darīts zināms, kā tā var piedalīties ietekmes novērtēšanā, lai sabiedrība varētu izteikties un sniegt priekšlikumus.
10. Enerģētiskās drošības likuma 7. panta ceturrtā daļa noteic termiņu IVN programmas izsniegšanai, t.i., 15 dienu laikā no Lēmuma Nr. 5-02-1/22/2024 izsniegšanas. Savukārt Enerģētiskās drošības likuma 7. panta piektā daļa nosaka, ka *“Pirms ietekmes uz vidi novērtējuma programmas izsniegšanas Vides pārraudzības valsts birojs nosūta ierosinātāja iesniegumu pašvaldībai un institūcijām, kuru kompetencē ir attiecīgo ietekmju novērtēšana vai uzraudzība. Institūcijas septiņu dienu laikā pēc informācijas saņemšanas rakstveidā sniedz viedokli Vides pārraudzības valsts birojam par ziņojumā iekļaujamās informācijas apjomu un detalizācijas pakāpi.”*. Tas nozīmē, ka IVN programma tiek izsniegta, ievērojot tikai Enerģētiskās drošības likuma 7. panta piektajā daļā sniegto informāciju, taču Enerģētiskās drošības likums neparedz, ka Sākotnējā apspriešana nebūtu vispār jāveic. Līdz ar to, izdodot šo programmu, Birojs norāda, ka Paredzētās darbības Ierosinātājai saskaņā ar Novērtējuma likuma 15. pantā noteikto, jānodrošina Paredzētās darbības ietekmes Sākotnējā apspriešana, ņemot vērā arī par plānoto elektropārvades risinājumu, saistīto infrastruktūru un izvietojumu, Noteikumu Nr. 18 22.2. punktā noteikto nekustamo īpašumu īpašnieku (valdītāju), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Paredzētās darbības teritoriju individuālās informēšanas pasākumi, kā arī atbilstoši Noteikumu Nr. 18 28. punktam jāiesniedz Birojā apkopojums par veiktajiem individuālās informēšanas pasākumiem un tās rezultātiem. Ierosinātājai saskaņā ar Novērtējuma likuma 15. panta pirmo daļu un Noteikumu Nr. 18 22. punktā noteikto, vienā pašvaldības izdotajā laikrakstā vai citā vietējā laikrakstā jāpublicē paziņojums par paredzēto darbību un sabiedrības iespēju iesniegt rakstveida priekšlikumus par Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz vidi, kā arī

²¹ “2) ietekmes novērtējums izdarāms, pamatojoties uz ierosinātāja sniegto informāciju un informāciju, kas iegūta no ieinteresētajām valsts institūcijām un pašvaldībām, kā arī sabiedrības līdzdalības procesā, tai skaitā no sabiedrības iesniegtajiem priekšlikumiem; 4) sabiedrībai – fiziskajām un juridiskajām personām, kā ar to apvienībām, organizācijām un grupām (turpmāk – sabiedrība) ir tiesības iegūt informāciju par paredzētajām darbībām un piedalīties ietekmes novērtēšanā”.

individuāli jāinformē to nekustamo īpašumu īpašnieki (valdītāji), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Paredzētās darbības teritoriju, kas šajā gadījumā būs arī teritorijas, kas minētas šīs programmas 2.1. un 2.2. punktā. Paziņojumā jānorāda Noteikumu Nr. 18 24. punktā un 25. punktā noteiktā informācija. Birojs vērš uzmanību, ka Noteikumu Nr. 18 25. punkts noteic, ka "...paziņojumā par sākotnējo apspriešanu papildus norāda sākotnējās sanāksmes norises vietu un laiku, kā arī informāciju par pieslēgšanos sanāksmei tiešsaistē. Ierosinātais sākotnējo sanāksmi rīko hibrīdformā (sanāksme, kur daļa tās dalībnieku var atrasties klātienē (parasti – sanāksmju telpā), bet pārējie var pieslēgties attālināti), lai nodrošinātu pilnvērtīgu sabiedrības pārstāvju dalību gan klātienē, gan neklātienē formā, ne agrāk kā 10 dienas pēc publikācijas pašvaldības izdotajā laikrakstā vai citā vietējā laikrakstā. Ierosinātais nodrošina sanāksmei atbilstošu tehnisko nodrošinājumu.”.

11. Ierosinātajai minēto paziņojumu elektroniski jāiesniedz Birojam un skartajai pašvaldībai ieviešanai tīmekļvietnēs. Birojs aicina veikt Sākotnējo apspriešanu savlaicīgi, jo saskaņā ar IVN programmā norādīto, programma var tikt grozīta vai papildināta. Atbilstoši Tukuma novada pašvaldības 24.04.2024. vēstulē Nr. TND/1-35.2/24/1806 norādītajam, IVN izstrādes gaitā, *“nepieciešama vismaz vienas sabiedriskās apspriešanas procedūras organizēšana visos potenciālā vēja parka teritorijā ietvertajos Tukuma novada pagastos.”*. Atbilstoši Novērtējuma likuma 15. panta otrajai daļai pēc “pašvaldības rakstveida pieprasījuma, kuras administratīvajā teritorijā plānota paredzētā darbība, ierosinātais nodrošina paredzamās darbības ietekmes novērtējuma sākotnējo sabiedrisko apspriešanu.”.
12. Ņemot vērā Enerģētiskās drošības likuma un Novērtējuma likuma tiesisko regulējumu, ievērojot to, ka IVN programma ir izsniegta pirms Sākotnējās apspriešanas, šī IVN programma tiek izdota ar nosacījumu (Administratīvā procesa likuma 68. panta otrās daļas 1. un 2. punkts), ka IVN programma var tikt grozīta vai papildināta pēc Sabiedriskās apspriešanas veikšanas.

II. Vispārējo prasību detalizācijas pakāpe ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sagatavošanai:

1. Prasības Paredzētās darbības Ziņojuma sagatavošanai nosaka Novērtējuma likuma 17. panta trešā daļa un Noteikumu Nr. 18 2. pielikums, kurā izvērtēti norādīti, kāda informācija un novērtējums ir iekļaujams Ziņojumā. Tādēļ Birojs atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet norāda, ka Ziņojumu sagatavo atbilstoši Novērtējuma likuma 17. panta trešās daļas un Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma prasībām, cik iespējams, to strukturējot atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikumam.
2. Ievērojot Novērtējuma likuma 16. panta pirmajā daļā noteikto, Birojs ar šo programmu papildina no ārējiem normatīvajiem aktiem jau izrietošos nosacījumus Ziņojumā sniedzamās informācijas veidam, precizējot, kāda veida informācijai un novērtējumam pievēršama īpaša uzmanība, ņemot vērā Paredzētās darbības un Darbības vietas specifiku.
3. Ziņojuma sagatavošanai Birojs noteic šādu vispārējo prasību detalizāciju:
 - 3.1. Ziņojumā jādefinē VES / vēja parka robežas atbilstoši Noteikumos Nr. 240 noteiktajam, kā arī jāpamato izvēlēta Darbības vieta, jānosaka Paredzētās darbības iespējamās ietekmes un summāro ietekmju ar citām darbībām zonu. Darbības vieta aptver gan teritorijas, kurās plānots uzstādīt VES, gan teritorijas, kurās paredzēts izveidot citu saistīto infrastruktūru, ja attiecināms arī ar elektroenerģijas uzkrāšanu/akumulēšanu saistīto infrastruktūru, lai saražoto elektroenerģiju nodotu kopējā tīklā, kā arī būvniecības laikā izmantojamās transportēšanas maršrūtus, kas ietver gan reģionālos, gan vietējos autoceļus un pašvaldības autoceļu reprezentatīvus posmus, pievedceļus no Paredzētās darbības vietas līdz valsts autoceļiem, un

jaunbūvējamo un / vai (ja attiecināms) elektropārvades risinājumu un ar to nodrošinājumu saistītās infrastruktūras teritoriju.

- 3.2. Ziņojumā ietver esošās un plānotās situācijas attēlojumu kartogrāfiski, kas ļauj pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas, piemēram, esošās situācijas un plānotās situācijas plānu, kur savstarpēji salīdzināmā mērogā atspoguļota esošā situācija un plānotā situācija Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā. Kartogrāfiski nepieciešams attēlot esošos un plānotos objektus, tai skaitā: plānoto VES un saistītās infrastruktūras objektus, lai saražoto elektroenerģiju nodotu kopējā tīklā, ja attiecināms arī ar elektroenerģijas uzkrāšanu/akumulēšanu saistīto infrastruktūru, kā arī ar VES izbūvi un ekspluatāciju saistīto papildu nepieciešamo pagaidu un pastāvīgo objektu (piemēram, pievedceļus, laukumus u.c.) izvietojumu, esošās un nosakāmās aizsargjoslas, meliorācijas sistēmas, dabas objektus, ierobežojumu zonas, kas izriet no Noteikumos Nr. 240 noteiktajiem aprobežojumiem VES / vēja parka būvniecībai u.c. nozīmīgu informāciju, kas ļauj pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas.
- 3.3. Ietekme uz *Natura 2000* teritorijām jāvērtē saskaņā ar Novērtējuma likuma 4.¹ pantu. Minētā tiesību norma nosaka, ka ietekmes uz *Natura 2000* teritorijām novērtē saskaņā ar atsevišķi noteiktu kārtību un, ja paredzētajai darbībai veic IVN, tad novērtējums par ietekmi uz *Natura 2000* teritoriju iekļaujams Ziņojumā (atsevišķā nodaļā vai nodaļās). Kārtību, kādā novērtējama ietekme uz *Natura 2000* teritorijām, nosaka Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumi Nr. 300 “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*)” (turpmāk – Noteikumi Nr. 300).
- 3.4. Vides stāvokļa iespējamās attīstības novērtējumu veic saskaņā ar vides informācijas un zinātnisku atziņu pieejamību, novērtējumu pamatojot un ar atbilstīgiem paņēmieniem prognozējot izmaiņas. Veicot ietekmju novērtējumu izmanto spēkā esošas vadlīnijas, piemēram, Vadlīnijas par vēja enerģijas projektiem un ES dabas aizsardzības tiesību aktiem²² u.c.
- 3.5. Paredzētās darbības alternatīvu vērtējumu veic vienlīdz detālā pakāpē, kā to paredz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkts. Alternatīvu salīdzinājumā un izvēlē pēc iespējas izmanto kvantitatīvos ietekmju parametrus.
- 3.6. Ziņojumā ietveramo ietekmju uz vidi novērtējumu veic speciālisti ar augstāko akadēmisko vai profesionālo izglītību, vēlams atbilstošā dabas zinātnes un inženierzinātnes izglītības tematiskajā jomā. Novērtējumu veic attiecīgajās sertifikācijas jomās sertificēti nozares (t.sk. sugu un biotopu) eksperti un Ziņojumam pievieno parakstītus ekspertu atzinumus. Ziņojumā ietver to speciālistu sarakstu (norādot izglītību), kuri sagatavojuši attiecīgo Paredzētās darbības ietekmju vērtējumu.
- 3.7. Ziņojumam un tam pievienotiem dokumentiem jābūt parakstītam un noformētiem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Ja dokumenta oriģināls bijis sagatavots elektroniski, tā papīra atvasinājumam (norakstam) jābūt noformētam atbilstoši likumam “*Elektronisko dokumentu likums*” un jāsaturs informācija par elektronisko parakstu un tā laika zīmogu.
- 3.8. Lai uzlabotu Ziņojuma uztveramību, Ziņojumam nepieciešams sagatavot arī īsu ievadu, kurā ietver koncentrētu Paredzētās darbības, Darbības vietas un tās galveno raksturlielumu aprakstu, tostarp informāciju par Paredzētās darbības alternatīvām,

²² Pieejamas: <https://op.europa.eu/lv/publication-detail/-/publication/2b08de80-5ad4-11eb-b59f-01aa75ed71a1> (skatīts 02.05.2024.)

galvenajiem ietekmju novērtējuma secinājumiem un plānotajiem Paredzētās darbības realizācijas termiņiem.

- 3.9. Sagatavojot Ziņojumu, ņem vērā iespējamās faktiskās un tiesiskās apstākļu izmaiņas, tostarp izmaiņas normatīvajos aktos, kas regulē IVN un atsevišķu ietekmes aspektu novērtējumu.

III. Institūcijas un organizācijas, ar kurām nepieciešams konsultēties vai kurām iesniedzams Ziņojums:

1. Par VES izvietojumu un nosacījumiem to izvietojumam Ziņojuma izstrādāšanas laikā Ierosinātājai jākonsultējas ar DAP, Valsts meža dienestu, AS "*Latvijas valsts meži*", AS "*Augstsprieguma tīkls*", VAS "*Latvijas gaisa satiksme*", VA "*Civilās aviācijas aģentūra*", nepieciešamības gadījumā VAS "*Elektroniskie sakari*", VSIA "*Latvijas valsts ceļi*", Nacionālo kultūras mantojuma pārvaldi, Aizsardzības ministriju un ar citām institūcijām un komersantiem, Ziņojumā atspoguļojot konsultāciju rezultātu.
2. Ziņojumu jāiesniedz Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldē, Tukuma novada pašvaldībā, Saldus novada pašvaldībā (ja tiek konstatēta ietekme), DAP, Veselības inspekcijā un Nacionālajā kultūras mantojuma pārvaldē rakstveida priekšlikumu saņemšanai Ziņojuma pilnveidošanai. Ja IVN veikšanas laikā tiek konstatēta Paredzētās darbības ietekme uz gaisa kuģu lidojumu nodrošināšanai nepieciešamajiem radiotehniskajiem līdzekļiem, Ziņojums jāiesniedz arī VAS "*Latvijas gaisa satiksme*".

IV. Prasības novērtēšanas un pētījumu kopumam, kas jāietver Ziņojumā:

1. Darbības vietas un Paredzētās darbības raksturojums:

- 1.1. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 1. un 2. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza.
- 1.2. Sniedzot informāciju par Darbības vietu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 3. punktam, norāda arī informāciju par esošo teritorijas izmantošanu, tās piemērotību Paredzētās darbības veikšanai, tai skaitā vēja apstākļu raksturojums, grunts stabilitāte, attālumi līdz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, mikroliegumiem, dzīvojamām mājām, apdzīvotām teritorijām (ņemot vērā arī Noteikumos Nr. 240 iekļautos ierobežojumus), sabiedriski nozīmīgām ēkām un saimnieciskās darbības objektiem, meliorācijas sistēmām, derīgo izrakteņu ieguves vietām, satiksmes, sakaru u.c. infrastruktūrai un inženierbūvēm (piemēram, elektroniskie sakaru tīkli, elektrotīkli, cauruļvadi u.c.).
- 1.3. Definējot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Paredzētās darbības veidam un specifikai (Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 4. punkts), izsver arī alternatīvas Paredzētās darbības apjomam, VES raksturlielumiem un objektu izvietojumam Darbības vietā, ņemot vērā Noteikumos Nr. 240 iekļautās prasības, ietekmi uz vidi dzīvojamās teritorijās, dabas vērtībām un ainavu.
- 1.4. Sniedzot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.1. punktam (Paredzētās darbības un tās alternatīvu fizikālo raksturlielumu apraksts, zemes izmantošanas prasības būvniecības un ekspluatācijas laikā), citu starpā ievērojama šāda detalizācijas pakāpe:
 - 1.4.1. Raksturojot visus plānotos un nepieciešamos darbus un to secību, ņem vērā, ka raksturojums aptver gan teritorijas sagatavošanu, gan papildu nepieciešamo objektu būvniecību un esošo būvju (arī inženierbūvju un meliorācijas sistēmas objektu) pārkārtošanu vai pārbūvi, transportēšanas risinājumus un teritoriju rekultivāciju.

- 1.4.2. Ņemot vērā plānoto Darbības vietu un tās specifiku, īpašu uzmanību pievērš plānotajiem teritorijas sagatavošanas darbiem, tai skaitā atmežošanai, apauguma noņemšanai, nosusināšanas (iespējams, arī ūdens nostādināšanas un novadīšanas) risinājumiem, meliorācijas objektu pārkārtošanai vai pārbūvei (arī ārpus Darbības vietas), ja nepieciešams – arī grunts nomaīņas vai stabilizācijas risinājumiem.
- 1.4.3. Sniedz VES raksturojumu un salīdzina iespējamos VES modeļus un to atšķirības/priekšrocības, tai skaitā augstumu, spārnu garumu un konstrukciju, jaudu un lietderības koeficientu, plānoto saražoto elektroenerģijas daudzumu, pamatu un konstrukciju izbūves nosacījumus, materiālus, radīto trokšņa līmeni (arī atkarībā no vēja ātruma), spārnu pretapledošanas risinājumus.
- 1.4.4. Sniedz Paredzētajai darbībai nelabvēlīgo meteoroloģisko apstākļu raksturojumu. VES darbības regularitāte, minimālais, optimālais un maksimālais vēja ātrums, kā arī ar mirgošanas efektu saistītais laiks, kad VES darbojas.
- 1.4.5. Sniedzot papildu nepieciešamo būvju un palīgiekārtu aprakstu, norāda un pamato būvju un iekārtu raksturlielumus un jaudu (īpašu uzmanību pievēršot iekārtu jaudai un parametriem, no kā atkarīga VES izvietošanas iespējamība).
- 1.4.6. Nosaka VES un elektropārvades risinājumu izbūvei nepieciešamo zemes platību, tostarp kopējo zemes platību, kurai tiks veikta līdzšinējās izmantošanas un/vai zemes lietojuma veida maiņa, piemēram, ceļa izbūvei u.c. saistītajai infrastruktūrai, lai nodrošinātu VES darbību un saražotās elektroenerģijas nodošanu kopējā tīklā.
- 1.4.7. Sniedz informāciju par Paredzētās darbības vietas un tai piegulošo/ šķērsojamo teritoriju īpašuma piederību, nekustamajiem īpašumiem, kuros paredzēta ar VES izveidi un saražotās elektroenerģijas nodošanu kopējā tīklā saistīto objektu būvniecība.
- 1.4.8. Sniedz informāciju par visu būvju un iekārtu izvietošanu Darbības vietā. Sniedz informāciju arī par visu ar Paredzēto darbību saistīto būvju un iekārtu (piemēram, būvju, kas saistītas ar saražotās elektroenerģijas nodošanu kopējā tīklā) izvietošanu ārpus Darbības vietas norādot to izvietošanu.
- 1.4.9. Sniedz ar elektroenerģijas uzkrāšanu/akumulēšanu un tās saistītās infrastruktūras raksturojumu, savstarpēji salīdzina iespējamos alternatīvos elektroenerģijas akumulēšanas risinājumus/tehnoloģijas un to atšķirības, tai skaitā plānoto saražotās elektroenerģijas akumulējamo/uzkrājamo daudzumu un citus ar tehnoloģijas nodrošināšanu saistītus būtiskus parametrus (ja attiecināms). Raksturo ar elektroenerģijas akumulēšanu saistīto iekārtu radīto emisiju un trokšņa līmeni, avāriju risku, ķīmisko vielu un citas iespējamās ietekmes, kas var radīt ietekmi uz vidi un cilvēku veselību un drošību (ja attiecināms).
- 1.5. Sniedzot būvniecības un ekspluatācijas procesu (arī izlietoto materiālu un dabas resursu) aprakstu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.2. punktam, īpašu uzmanību pievērš:
 - 1.5.1. Novērtējumam, kas saistīts ar pieslēgumu izveidi kopējam tīklam un iespēju tajā nodot plānoto VES saražotās elektroenerģijas maksimālo prognozēto apjomu. Konkrēta saražotās elektroenerģijas apjoma nodošanas iespēju kopējā tīklā un iespējamais risinājums jāvērtē un jāizstrādā konsultējoties ar AS “*Augstsprieguma tīkls*”. Elektropārvades nodrošināšanai nepieciešamo objektu izvietošanas iespējas vērtē kontekstā arī ar aprobežojumiem, kas izriet no Aizsargjoslu likuma.
 - 1.5.2. VES darbības vadībai, uzraudzībai un kontrolei.

- 1.5.3. Darbības vietas uzraudzībai un kontrolei būvdarbu un ekspluatācijas laikā, tostarp teritoriju izmantošanas ierobežojumiem, kas saistīti ar VES darbību un elektroenerģijas pārvades nodrošinājumu.
- 1.5.4. Nepieciešamo ķīmisko vielu un maisījumu veidam un apjomam, ko plānots izmantot VES darbības nodrošināšanai, tai skaitā VES mehānismu eļļošanai un dzesēšanai, transformatoru darbības nodrošināšanai, kā arī šo vielu un maisījumu nomaiņas un uzglabāšanas risinājumiem.
- 1.6. Sniedzot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.3. punktam, īpašu uzmanību pievērš trokšņa dažādo frekvenču emisijām un mirgošanai, vērtē arī vibrācijas un elektromagnētisko lauku. Skaidrojams, kādās Paredzētās darbības realizācijas stadijās attiecīgās emisijas un ietekmju veidi rodas. Prognozējamo emisiju apjomu nosaka skaitliskās vērtībās, ņemot vērā iekārtu tehniskajā dokumentācijā vai citos literatūras avotos norādīto (piemēram, attiecībā uz iekārtu skaņas jaudu). Attiecībā uz Paredzētās darbības laikā radītajiem atkritumiem (arī atkritumiem, kas saistīti ar šīs programmas IV daļas 1.5.4. punktā norādīto vielu apsaimniekošanai pēc to izmantošanas VES un, ja attiecināms, transformatoru, saistītās infrastruktūras darbības nodrošināšanai, un atkritumiem pēc VES un, ja attiecināms, saistītās infrastruktūras ekspluatācijas perioda beigām) norādāmi arī risinājumi to apsaimniekošanai.
- 1.7. Sagatavojot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.4. punktam, vadās no minētā pielikuma 10. punktā sniegtajiem norādījumiem attiecībā uz avāriju risku novērtējumu un ņem tos vērā tik tālu, cik tie attiecas uz Paredzēto darbību. Īpašu uzmanību pievērš tādiem drošības aspektiem kā ugunsdrošība, apledošana un tās radīto risku (krītoša ledus izmešana) ierobežošana/novēršana, kā arī iespējama ietekme uz gaisa satiksmi, navigācijas iekārtu darbību. Ja attiecināms, iespējamais avāriju risks, kas saistīts ar elektroenerģijas akumulēšanu saistīto iekārtu darbību, vērtējams saskaņā ar Ministru kabineta 2016. gada 1. marta noteikumos Nr. 131 *“Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi”* (turpmāk – Noteikumi Nr. 131) noteikto.
- 1.8. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.5. un 5.6. punktā noteikto prasību izpildei Birojs nenoteic precizējošu detalizāciju pakāpi.

2. Vides stāvokļa novērtējums Darbības vietā un tās apkārtnē:

- 2.1. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 6. punktā noteikto (esošā vides stāvokļa novērtējums) Ziņojumā ietver aprakstu, kurā aplūkoti pašreizējā vides stāvokļa attiecīgi aspekti, apsverot, kā vides stāvoklis varētu attīstīties Paredzētās darbības neīstenošanas gadījumā (pamatscenārijs). Pamatscenārija novērtējums nav Paredzētās darbības alternatīvu novērtējums (to neaizstāj), bet veids, kā novērtēt, cik lielā mērā iemesls iespējamām negatīvām izmaiņām vides stāvoklī būtu tieši Paredzētā darbība.
- 2.2. Atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7. punktā noteiktajam – esošā vides stāvokļa raksturojumam jāaptver visas Novērtējuma likuma 1. panta 1. punkta legāldefinīcijā *“ietekme uz vidi”* uzskaitītās vides jomas, īpašu uzmanību pievēršot pamatojumam, – vai un kā Paredzētā darbība (tostarp summāri ar citām darbībām) tās var ietekmēt. Šādā veidā identificējamās būtiskās ietekmes, noskaidrojot arī, kādi Paredzētās darbības procesi tās rada un kāda var būt to izpausme uz cilvēku, viņa veselību un drošību, bioloģisko daudzveidību, zemi un augsni, ūdeni, gaisu, klimatu, ainavu, materiālajām vērtībām, kultūras un dabas mantojumu, kā arī Darbības vietas iespējamo pakļautību avāriju vai negadījumu riskiem.

- 2.3. Veicot vides stāvokļa novērtējumu, ņem vērā, ka izpētes teritorijas robežas aptver arī plānoto laukumu, pievedceļu, elektroenerģijas akumulācijas infrastruktūras (ja attiecināms), elektropārvades līniju u.c. saistītās VES un elektropārvades nodrošinājuma infrastruktūras būvniecības un šķērsojumu vietas, kā arī vides stāvokli teritorijās, kuras Paredzētā darbība var ietekmēt (arī summāri ar citām darbībām).
- 2.4. Īpaša uzmanība vides stāvokļa novērtējumā, kas veicama atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. punktā noteiktajiem, pievēršamiem šādiem jautājumiem:
- 2.4.1. Hidroģeoloģiskie apstākļi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tai skaitā gruntsūdens plūsmas virzieni, gruntsūdens līmeņa ieguluma dziļums, sezonālās svārstības un izmaiņu tendences, ņemot vērā nokrišņu daudzumu un piegulošo teritoriju izmantošanu; pazemes ūdeņu papildināšanās un noplūdes apgabali, hidrauliskā saistība starp virszemes un pazemes ūdeņiem Darbības vietā un tai piegulošajā teritorijā.
- 2.4.2. Hidroloģiskie apstākļi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tai skaitā informācija par esošiem drenāžas un meliorācijas objektiem, ūdenstecēm un ūdensobjektiem Darbības vietā un tās apkārtnē (arī to aizsargjoslām), ūdens plūsmas virzieniem, saņemtajām ūdenstecēm (arī to raksturojums: ūdeņu tips, noteiktās ūdens kvalitātes prasības un vides kvalitātes mērķi, pašreizējā izmantošana), applūstošām teritorijām.
- 2.4.3. Darbības vietas ģeoloģiskā uzbūve un inženierģeoloģiskie apstākļi, tai skaitā, piemēram, paaugstināta ģeoloģiskā riska nogabali, mūsdienu ģeoloģiskie procesi.
- 2.4.4. Apkārtnes dabas vērtību raksturojums (arī mežu, dižkoku un citu īpaši aizsargājamo dabas objektu raksturojums) Paredzētās darbības teritorijā un tās iespējamās ietekmes zonā. Ar Paredzēto darbību un VES pievedceļu u.c. ar elektropārvades nodrošinājumu saistīto risinājumu šķērsojamās un tuvākās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (arī *Natura 2000* teritorijas), šo teritoriju aizsardzības režīmi un nozīmīgums bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā. Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā īpaši aizsargājamās sugas un biotopi, mikroliegumi, putnu un sīkspārņu pulcēšanās (piemēram, barošanās un ligzdošanas/vairošanās vai ziemošanas) vietas un migrācijas koridori, riestu vietas (ja attiecināms), norādot attālumu līdz to robežai vai to šķērsošanas vietai.
- 2.4.5. Darbības vietai un tās ietekmes zonai tuvumā esošo *Natura 2000* teritoriju novērtējums atbilstoši Noteikumu Nr. 300 9. punkta ar apakšpunktiem prasībām, novērtējot arī teritoriju izveidošanas un aizsardzības mērķus, likumsakarības un mijiedarbības, kas nosaka dabas vērtību pastāvēšanu *Natura 2000* teritorijās, faktorus, kas jau pirms Paredzētās darbības īstenošanas negatīvi to ietekmē u.c.
- 2.4.6. Darbības vietas un Paredzētās darbības ietekmes zonas ainaviskais un kultūrvēsturiskais nozīmīgums, tuvākie aizsargājamie kultūras pieminekļi, to aizsargjoslas/ aizsardzības zonas, tuvākās ainaviski vērtīgās teritorijas, rekreācijas un tūrisma objekti, ņemot vērā 02.05.2024. vēstulē Nr. NKMP/2024/05-05/2444 sniegto informāciju.
- 2.4.7. Dzīvojamās mājas un apdzīvotas teritorijas Darbības vietas tuvumā, attālumi līdz tām, tajā skaitā, ņemot vērā VES / vēja parka robežas, kā to nosaka Noteikumi Nr. 240.
- 2.4.8. Esošās gaisa kvalitātes un trokšņa līmeņa novērtējums Paredzētās darbības realizācijas vietā un ietekmes zonā, fokusējoties uz esošo problēmsituāciju un vietu, ja tādas identificējas, analīzi.

2.4.9. Informācija par Izpētes teritorijā un tuvākajā apkārtnē esošajām rūpnieciska rakstura darbībām, tostarp derīgo izrakteņu ieguves vietām, vai piesārņotām vietām, kā arī darbībām, kas rada līdzīgas ietekmes, tostarp esošām un plānotām, šo ietekmju novērtējums, sniedzot pamatojumu šo ietekmju summēšanai vai nesummēšanai ar Paredzētās darbības ietekmēm.

2.5. Raksturojot esošo vides stāvokli, Ziņojumā sniedzamas arī šādas ziņas:

2.5.1. Paredzētās darbības atbilstība Tukuma novadu ilgtermiņa stratēģijas dokumentiem, teritorijas plānojumam, nepieciešamie grozījumi tajā, lai Paredzētā darbība būtu pieļaujama.

2.5.2. Meteoroloģisko un klimatisko apstākļu raksturojums kontekstā ar Paredzētās darbības realizāciju, tostarp “*vēja rozes*”, vēja ātruma un faktoru, no kuriem atkarīgs VES saražotās elektroenerģijas daudzums, raksturojums. VES darbībai nepieciešamo vēja ātrumu dažādā augstumā no zemes virsmas pietiekamības novērtējums.

2.5.3. Informācija par tuvākajām lidostām un lidlaukiem, kā arī sakaru sistēmu iekārtām, kuras Paredzētā darbība varētu ietekmēt.

2.5.4. Tuvākās ūdens ņemšanas vietas un derīgo izrakteņu ieguves vietas / pazemes ūdens atradnes, to raksturojums un izmantošana, aizsargjoslas.

2.5.5. Cita informācija un novērtējums atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. punktā noteiktajam.

3. Paredzētās darbības iespējamā ietekme uz vidi un tās novērtējums:

3.1. Paredzētās darbības un tās iespējamo alternatīvu būtiskās ietekmes uz vidi vērtējamas atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, ņemot vērā, ka katrs no ietekmju veidiem apsver gan tiešos, gan netiešos, sekundāros, savstarpējos un summāros u.c. ietekmes aspektus.

3.2. Saistībā ar Paredzētās darbības kontekstā būtiskākajām ietekmēm (Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktais) Birojs novērtējumam noteic šādu detalizācijas pakāpi:

3.2.1. Vērtējot ietekmes, ko rada Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.1. punktā uzskaitītie darbi (būvniecība un, ja attiecināms, nojaukšanas darbi), ņemamas vērā arī ar teritorijas sagatavošanu saistītās ietekmes, tostarp ietekmes, ko rada apauguma noņemšana, tostarp atmežošana, nosusināšanas sistēmas pārveide/izveide un (ja nepieciešams), augsnes virskārtas noņemšana, kā arī ietekmes, ko rada papildu nepieciešamo infrastruktūras objektu (piemēram, ceļu, elektrolīniju, transformatoru) būvniecība vai meliorācijas sistēmu pārkārtošana ārpus Darbības vietas, ja tāda nepieciešama. Novērtējumā ņem vērā arī transportēšanas ietekmes un iespējamās neērtības vai traucējumus vietējiem iedzīvotājiem un ietekmes uz citām personām piederošiem īpašumiem; esošo ceļu/tiltu izmantošanai noteiktos aprobežojumus. Jānorāda plānotās pieslēguma vietas pie valsts un pašvaldību autoceļiem. Novērtē nepieciešamos pievedceļu/tiltu būvniecības vai uzlabošanas darbus, lai nodrošinātu liela izmēra izstrādājumu (būvkonstrukciju) piegādi VES uzstādīšanas un elektropārvades risinājumu izveides vietām. Vērtējot būvniecības laikā paredzētās transportēšanas ietekmes, ņem vērā šajā programmā noteikto prasību, ka Paredzētās darbības ietekmes teritorija ir arī transportēšanas maršruts, kas ietver gan reģionālos, gan vietējos autoceļus un pašvaldības autoceļu reprezentatīvus posmus, pievedceļus no Darbības vietas līdz valsts autoceļiem. Tādēļ trokšņa ietekmes novērtējums veicams arī reprezentatīvam posmam

transportēšanas maršrutā, kur tas ved gar teritorijām, kurās piemērojami vides trokšņa robežlielumi.

- 3.2.2. Jānovērtē / jāaprēķina kopējo atmežojamo platību apjomu, kā arī jānorāda (tabulā, grafikā), cik % no atmežojamām platībām skars jaunaudzes, vidēja vecuma audzes, briedaudzes, pieaugušas un pāraugušas audzes, kas nepieciešams VES, plānoto elektropārvades risinājumu izveidei (tostarp VES un to pievedceļu izbūvei un pārbūvei, VES montāžas laukumam, materiālu pagaidu novietošanas laukumam, plānoto elektropārvades risinājumu izbūvei u.c. ar VES, saistīto infrastruktūras objektu izbūvei). Norādāms, cik km jaunbūvējamu ceļu tiek plānots un tabulas vai grafika veidā – cik tālu šie jaunbūvējamie vai pārbūvējamie ceļi atrodas līdz VES būvniecības platformai vai citam infrastruktūras objektam. Ja VES / vēja parka būvniecība paredzēta mežā zemēs / masīvos, jānovērtē infrastruktūras būvniecības alternatīvas. Novērtējot būvniecības alternatīvas VES parkiem, kas tiek būvēti meža teritorijās, šis izvirzāms arī kā viens no novērtēšanas kritērijiem.
- 3.2.3. Novērtējamas trokšņa un vibrācijas līmeņa izmaiņas Paredzētās darbības ietekmes zonā būvniecības un ekspluatācijas laikā. Ņemot vērā to, ka vibrāciju ietekmes novērtējums nav noregulēts Latvijas normatīvajos aktos ar konkrētiem ierobežojumiem, tās novērtējums veicams saskaņā ar vides informācijas un zinātnisku atziņu pieejamību, tostarp citu valstu pieredzi, kā arī novērtējums jāpamato, un atbilstīgi jāprognozē iespējamās izmaiņas. Noteikumu Nr.18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem izpilde attiecībā uz vides trokšņa novērtējumu izpildāma atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 "*Trokšņa novērtēšana un pārvaldības kārtība*" noteiktajam. Lai novērtētu atbilstību vides trokšņa normatīviem, izmanto trokšņa izkliedes aprēķina datorprogrammu. Veicama arī trokšņa dažādo frekvenču (arī zemo) analīze un ietekmes uz cilvēku veselību novērtējums.
- 3.2.4. Novērtējama mirgošanas efekta (apēnojuma jeb spārnu ēnu kustības), kā arī atspīduma no VES spārniem ietekme.
- 3.2.5. Nosakāma un kartogrāfiskajā materiālā iezīmējamā ar Paredzēto darbību saistīto objektu (piemēram, elektrisko tīklu, ceļu, meliorācijas grāvju u.tml.) aizsargjoslas. Novērtējama ietekme, kas izriet no aprobežojumiem identificētajās aizsargjoslās, un tās būtiskums, aprobežojumu skartās teritorijas.
- 3.2.6. Novērtējami iespējami sarežģītumi vai ierobežojumi, ja atbilstoši – arī uzlabojumi, apkārtnes teritoriju izmantošanai (piemēram, saistībā ar piekļuvi, rekreāciju un tūrismu, meža apsaimniekošanu, derīgo izrakteņu ieguvī, saimniecisko darbību u.c.).
- 3.2.7. Jānovērtē ietekmes uz dabas vērtībām (arī mežiem, purviem dižkokiem un potenciāliem dižkokiem) un veic ietekmes uz bioloģisko daudzveidību novērtējumu (arī dabas vērtības jaunveidojamajās dabas aizsardzības teritorijās, ja tādas tiek konstatētas²³), īpaši ņemot vērā aizsargājamās sugas, to dzīvotnes, īpaši aizsargājamās un Eiropas Savienības nozīmes biotopus, to aizsardzībai veidotos mikroliegumus, kā arī ņemt vērā AS "*Latvijas valsts meža*" (turpmāk - LVM) aizsargājamās iecirkņus un datus par lielajām ligzdām.²⁴ Vērtē apstākļus,

²³ <https://www.daba.gov.lv/lv/zinatniskie-pamatojumi-par-no-jauna-veidojamajiem-dabas-liegumiem-vai-esoso-paplasinajumiem>

²⁴ Telpiskos datus par dabas vērtībām, tai skaitā arī plānoto un saskaņoto jauno Natura 2000 teritoriju datus DAP izsniedz pēc pieprasījuma (<https://www.daba.gov.lv/lv/pakalpojumi/dabas-datu-parvaldibas-sistemas-geotelpisko-datu-kopu-izmantosana>).

tostarp iespējamu fragmentāciju, kas svarīgi konkrēto dabas vērtību pastāvēšanai. Novērtējot ietekmes uz dabas vērtībām, ņem vērā DAP, LVM, Valsts meža dienesta un citu avotu sniegto informāciju. Novērtējumā ņem vērā gan tiešās, gan netiešās u.c. ietekmes, ko rada sagaidāmās pārmaiņas vidē:

3.2.7.1. Paredzētās darbības izvērtējumā ir jāpiesaista un jāsaņem:

- 3.2.7.1.1. meža biotopu eksperta atzinumu par skartajām un ietekmētajām meža teritorijām, ietekmes novērtējumā ir jāpievērš uzmanība arī aizsargājamo sūnu, sēņu un ķērpju un vaskulāro augu sugām;
- 3.2.7.1.2. tekošu un stāvošu saldūdeņu biotopu eksperta atzinumu par skartajiem un ietekmētajiem dabiskajiem saldūdeņiem;
- 3.2.7.1.3. vaskulāro augu eksperta atzinumu, kas skar potenciāli bioloģiski vērtīgas atklātas ainavas;
- 3.2.7.1.4. zālāju biotopa eksperta atzinumu, ja Paredzētās darbības skar konstatēto biotopu.

Jānovērtē, kā Paredzētā darbība ietekmēs sugām piemērotās dzīvotnes (tai skaitā arī fragmentācijas ietekme). Jāanalizē sugas sastopamību Latvijā vismaz meža nogabalu griezumā.

- 3.2.7.2. Ietekmi uz putniem, sugām, kuru aizsardzībai izveidoti mikroliegumi, (t.sk. melnam stārķim, mazam ērglim u.c., ja attiecināms) un sikspārņiem²⁵ vērtē visā Paredzētās darbības teritorijā un tās ietekmes zonā, ņemot vērā arī ietekmi to barošanās un migrācijas laikā ietekmi jāvērtē gan uz ligzdojošiem, gan migrējošiem putniem (ņem vērā, ka putnu migrāciju raksturo gan pavasara, gan rudens migrācijas sezona), kā arī veicama zemo pārlidojumu trašu izpēte, gan migrācijas ceļa augstums (īpaši ņemot vērā, ka noteiktos laikapstākļos putni lido zemāk). Trokšņa piesārņojuma ietekme vērtējama gan uz pūčveidīgajiem putniem, gan vistveidīgajiem un citām uz troksni jutīgām sugām u.c. novērojumus un vēja parka potenciālo ietekmi uz tiem. Plānotajās VES teritorijās meža zemēs veicamas nakts plēsīgo putnu un dzeņveidīgo uzskaites. Veicot uzskaites, lūdzam ņemt vērā sugu grupu “*Dzeņi*”²⁶ un “*Pūces*”²⁷ izstrādāto prioritāro kvadrātu tīklu. Ietekmi uz putniem un to ligzdošanas iespējām, vērtē arī kontekstā ar atmežojamām platībām. Jānovērtē VES / vēja parka izvietojums attiecībā pret putnu migrācijas ceļiem. Kur attiecināms, veic īpaši aizsargājamo sugu izpēti, atbilstoši to aizsardzības plāniem²⁸. Ietekmi uz dabas vērtībām vērtē ne tikai saistībā ar VES / vēja parka ekspluatāciju, bet arī ar būvniecības darbiem un to radīto ietekmi VES un saistītās infrastruktūras izveides gaitā, īpašu uzmanību pievēršot, piemēram, būvniecības darbu radītā trokšņa traucējumiem uz jutīgām putnu sugām. Jāveic Paredzētās darbības, ņemot vērā citas plānotās darbības, kumulatīvo ietekmju novērtējumu uz putniem un sikspārņiem. Tā kā Paredzētās darbības īstenošana var radīt būtisku ietekmi uz melnā stārķa populāciju Latvijā kopumā un pasliktināt sugas

²⁵ Ņem vērā “*Vadlīnijas vēja elektrostaciju ietekmes novērtēšanai uz sikspārņiem*”, pieejamas https://lvafa.vraa.gov.lv/faili/materiali/petijumi/2020/171/Vadlinijas_VES_siksparni_fin.pdf

²⁶ <https://www.daba.gov.lv/lv/sugu-un-biotopu-aizsardzibas-plani#putni-dzeni-2021-2030>

²⁷ <https://www.daba.gov.lv/lv/sugu-un-biotopu-aizsardzibas-plani#putni-puces-2021-2029>

²⁸ Sugu un biotopu aizsardzības plāni, kas izstrādāti un apstiprināti saskaņā ar likuma “*Sugu un biotopu aizsardzības likums*” 5. panta 4. punktu un Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas 2015. gada 11. maija rīkojumu Nr. 127 “*Par sugu un biotopu aizsardzības plānu izstrādāšanas kārtību*”. (Pieejami: https://www.daba.gov.lv/lv/sugu-un-biotopu-aizsardzibas-plani?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F) (skatīts 02.05.2024.).

aizsardzības stāvokli, šai sugai jāveic padziļināts ietekmes vērtējums, tai skaitā kumulatīvā aspektā - vērtējot esošās ligzdas, ligzdošanas jūtīgo apgabalu, barošanās vietas, esošās dzīvotnes piemērotības vērtējums ilgtermiņa perspektīvā, nākotnē potenciālās apdzīvojamās platības ligzdas tuvumā, ligzdošanai un barošanās piemēroto vietu konektivitāte. Vietās, kur Paredzēto darbību veikšanas teritorijā vai tās perifērijā atrodas medņu rieta vietas, jāveic to izvērtējums (ja attiecināms), ietverot jaunu medņa ristu teritoriju apzināšanu un novērtējot arī ar Paredzēto darbību citu saistīto pasākumu ietekmi uz medni, piemēram, paredzēto jaunu ceļu vai meliorācijas objektu izbūves ietekmi uz medņu riestiem.

- 3.2.7.3. Jānovērtē ietekme uz VES / vēja parka tuvumā īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, *Natura 2000* teritorijām, t.sk. dabas liegumu "Riesta – Džūkstenes purvs", dabas liegumu "Dulbju acs purvs", dabas liegumu "Tumes meži", dabas parku "Abavas senleja" un mikroliegumu "Maitiķu avoti". vērtējama atbilstoši Noteikumu Nr. 300 prasībām. Jānovērtē Paredzētās darbības ietekme uz šajās īpaši aizsargājamās dabas teritorijās sastopamajām putnu sugām. Novērtējumā ņem vērā gan tiešās, gan netiešās u.c. ietekmes, ko rada sagaidāmās pārmaiņas vidē (gan VES, elektropārvades un, ja attiecināms, elektroenerģijas akumulēšanas risinājumu (ja attiecināms) un ar tiem saistītās infrastruktūras uzstādīšanas/būvniecības/pārbūves fāzē, gan plānoto VES / vēja parka ekspluatācijas fāzē), tostarp arī hidroloģiskā un mitruma režīma izmaiņas u.c. IVN procesā ekspertiem ir detalizēti izvērtējama plānoto VES / vēja parka ietekme uz *Natura 2000* teritoriju izveides mērķiem un tajās sastopamajām dabas vērtībām, pamatojot savus secinājumus ar dotos balstītiem spriedumiem.
- 3.2.7.4. Ietekmes novērtējumu uz dabas vērtībām, *Natura 2000* teritorijām un bioloģisko daudzveidību sagatavo attiecīgajā jomā sertificēti dabas eksperti²⁹. Novērtējumā ir jāsniedz analīze par Paredzētās darbības ietekmi uz DAP 03.05.2024. vēstulē Nr. 4.9/2728/2024-N pielikumā norādītajām putnu sugām. Teritorijas novērtēšana dabā veicama atbilstošā sezonā, kas ļauj novērtēt attiecīgās dabas vērtības, ievērojot Ministru kabineta 2010. gada 30. septembra noteikumus Nr. 925 "*Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinuma saturs un tajā ietvertās minimālās prasības*" noteiktās prasības.
- 3.2.7.5. Attiecībā uz dabas vērtībām, Ziņojumā jāietver esošās un plānotās situācijas attēlojums kartogrāfiski, kas ļautu pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas. Kartogrāfisko materiālu jāgatavo maksimāli uzskatāmi, piemēram, lai attēlos vienuviet būtu redzamas konstatētās dabas vērtības un paredzētās darbības lokācijas. Ziņojumam jāpievieno kartogrāfiskais materiāls (*.shp vai *.gdb formātā), kurā ietverti visi būvējamie infrastruktūras objekti, pievedceļi, atmežojamās platības, slāņi ar biotopiem, reto sugu dzīvotnēm, lielajām putnu ligzdām un riska zonām ap tām, dižkokiem, mikroliegumiem un riska zonām ap tiem, *Natura 2000* teritorijām, plānotajām aizsargājamām dabas teritorijām, AS "*Latvijas valsts meža*" aizsargājamiem iecirkņiem, aizsargjoslām un citām IVN ziņojuma sagatavošanas laikā identificētajām dabas vērtībām.

²⁹ Sertificētu dabas ekspertu reģistrs pieejams DAP tīmekļvietnē: <https://www.daba.gov.lv/lv/katalogs>.

- 3.2.7.6. Pirms izpētes darbu veikšanas saskaņot ar DAP izpētes metodiku vai, ja izpēte jau ir veikta, izpētes metodiku aprakstīt sertificēta eksperta atzinumā.
- 3.2.8. Ja Paredzētās darbības īstenošanai (VES un ar to saistīto objektu izbūvei) nepieciešams veikt darbības (piemēram, meliorācijas objektu izbūvi vai pārbūvi, VES montāžas laukumu un VES pamatu nostiprināšanas pasākumus, kas ietver nosusināšanas darbus), kas var izmainīt Paredzētās darbības teritorijas un tās ietekmes zonas hidroloģisko režīmu un/vai mitruma režīmu. Atbilstošās jomas ekspertiem (piemēram, hidrologam/ hidroģeologam) jāvērtē VES / vēja parka būvniecības ietekme uz hidroloģisko režīmu, t.sk. uz teritorijā konstatētiem un esošiem no patstāvīga mitruma režīma atkarīgiem biotopiem. Izvērtēt, vai Paredzētā darbība paredzēta virszemes ūdensobjektu aizsargjoslās, applūstošās teritorijās, kā tiks ietekmēti šie objekti, nepieciešamie pasākumi to aizsardzībai. Ziņojuma pievienojams hidrologa/hidroģeologa atzinums.
- 3.2.9. Pamatojoties uz izpētes datiem, jānosaka ietekmi mazinoši pasākumi, ja tādi ir nepieciešami, gan VES / vēja parka izbūves, gan ekspluatācijas fāzē. Lai aizsargātu putnu sugas un dabas vērtības no VES / vēja parka ietekmes, ietekmes uz vidi novērtējumā nosaka minimālo pieļaujamo attālumu un nosacījumus VES izvietojumam, to pamatojot un argumentējot, ar apsekojuma un konkrēto apstākļu izvērtējuma rezultātiem, kas svarīgi konkrēto dabas vērtību pastāvēšanai.
- 3.2.10. Ietekmes novērtējumu uz ainavu un kultūras pieminekļiem veic, sagatavojot vizualizācijas no reprezentatīviem skatupunktiem. Jāveic kultūrvēsturiskās ainavas detalizētu izvērtējumu, ņemot vērā konkrētās vietas ģeogrāfiskos apstākļus un skatu perspektīvas. Vērtē Paredzētās darbības ietekmes uz ainavu, kultūrvēsturisko vidi un rekreācijas resursiem būtiskumu, ņemot vērā NKMP 02.05.2024. vēstulē Nr. NKMP/2024/05-05/2444 sniegto informāciju. Jāveic kompleksu kultūrvēsturisko vērtību apzināšanu Paredzētās darbības ietekmes zonā un jāizvērtē Paredzētās darbības, citu vēja parku un VES nepieciešamās inženierinfrastruktūras būvniecības teritorijās ietekme uz kultūrvēsturisko mantojumu, t.sk. kapiem, kopumā. Jāveic kompleksu kultūrvēsturisko vērtību apzināšanu paredzēto darbību zonās un izvērtēt ietekmi uz kultūrvēsturisko mantojumu kopumā.
- 3.3. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem ietvarā Ziņojumā vērtē arī:
- 3.3.1. Iespējamās savstarpējas un summāras ietekmes ar citām plānotām VES vai citiem vēja parkiem. Aspektos, kuros iespējama ietekmju summēšanās, veic atbilstīgu novērtējumu, t.sk. veic kumulatīvo ietekmju izvērtējumu uz putniem, sikspārņiem un ainavu. Kartogrāfiskajā materiālā uzskatāmi jāatspoguļo tuvumā esošie VES parki (jau uzbūvētie), kā arī VES parki, kuriem IVN process ir noslēdzies vai izdoti tehniskie noteikumi vai būvatļaujas, kā arī VES parki, par kuriem notiek Paredzēto darbību izvērtēšana (piemēram, IVN procedūra).
- 3.3.2. Gaisa kvalitātes izmaiņas un to nozīmīgumu Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā būvniecības laikā.
- 3.3.3. Ietekmi uz klimatu, ražojot elektroenerģiju no atjaunojamiem energoresursiem. Vienlaikus vērtē arī ietekme uz klimatu kontekstā ar kopējo atmežojamo zemju platību, novērtējot prognozējamās izmaiņas oglekļa dioksīda piesaistes samazinājumam. Ievērojot Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.5. punktā noteikto, ietekmi uz klimatu vērtē, izmantojot vienoto aprēķina metodoloģiju.
- 3.3.4. Paredzētās darbības un VES ietekmi uz sakaru sistēmu (gaisa kuģu lidojumu nodrošināšanai nepieciešamajiem radiotehniskajiem līdzekļiem, bezvadu

elektronisko sakaru komunikācijām, tostarp radio releju līnijām, radio, TV, mobilo sakaru, interneta u.c. speciālās sakaru iekārtas) darbību.

- 3.3.5. VES un plānoto elektropārvades risinājumu elektromagnētiskā lauka ietekmi uz cilvēku veselību.
- 3.3.6. Paredzētās darbības iespējamu ietekmi uz gaisa satiksmi un lidojumu drošību.
- 3.3.7. Atkritumu, kas radušies VES mehānismu eļļošanas un dzesēšanas rezultātā un transformatoru un saražotās elektroenerģijas akumulēšanai nepieciešamo iekārtu darbības nodrošināšanas rezultātā (ja attiecināms), kā arī beidzot VES ekspluatāciju, apsaimniekošanas risinājumus.
- 3.3.8. Paredzētās darbības un ar to saistīto infrastruktūras objektu būvniecības ietekmi uz teritorijas meliorācijas sistēmu un objektiem, vērtējot arī Paredzētās darbības pieļaujamību un tehnisko risinājumu iespējamību tajās.
- 3.3.9. Novērtē, vai Paredzētā darbība var ietekmēt Paredzētās darbības ietekmes zonā esošo teritoriju izmantošanu atbilstoši tās līdzšinējam Tukuma novada teritorijas plānojumā atļautajam izmantošanas veidam.
- 3.3.10. Citi ietekmju aspekti vērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, un Birojs papildu prasības šo punktu izpildei neizvirza.
- 3.4. Vērtējot Paredzētās darbības ietekmi, atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 10. punktā noteiktajam, īpašu uzmanību pievērš tādiem drošības aspektiem kā ugunsdrošība, apledošana un ar to izraisīto ledus izmešanu, ķīmisko vielu izlijumi/noplūdes, tostarp VES sabrukšanas gadījumā. Ja attiecināms, īpašu uzmanību pievērš arī iespējamajam avāriju riskam, kas saistīts ar elektroenerģijas akumulēšanu saistīto iekārtu darbību, drošības nosacījumiem un citu negadījumu iespējamībai VES uzstādīšanai paredzētajās teritorijās un VES darbības ietekmes zonā. Vides riski vērtējami tipiskākās un iespējamās sliktākās avārijas situācijās, ja atbilstoši, arī saskaņā ar Noteikumos Nr. 131 noteikto.
- 3.5. Sagatavojams Paredzētās darbības sociāli – ekonomisko aspektu izvērtējums, tai skaitā ietekmes uz materiālajām vērtībām (arī nekustamajiem īpašumiem), ietekmes uz skartajos īpašumos esošo un plānoto saimniecisko darbību, Paredzētās darbības ietekmes zonā novērtējums, ņemot vērā secinājumus par sagaidāmās ietekmes būtiskumu.
- 3.6. Ziņojumā ietver apkopojošu sabiedrības (arī institūciju un pašvaldības) viedokļu un attieksmes vērtējumu, tai skaitā arī sabiedriskās apspriešanas sanāksmju (arī sākotnējās sabiedriskās apspriešanas) rezultātu novērtējumu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 16. punktam.

4. Izvēlētās alternatīvas pamatojums, ņemot vērā ietekmes uz vidi salīdzinājumu.

- 4.1. Novērtējot un salīdzinot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 11. punktā noteiktajam, norāda kritērijus alternatīvo risinājumu salīdzināšanai.
- 4.2. Kritērijus izvēlās Ierosinātāja, tomēr tiem galvenokārt jāietver salīdzinājums saistībā ar radīto ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kur iespējams, norādot salīdzināmo parametru skaitliskās vērtības. Pamato izvēlēto variantu un izvērtē Paredzētās darbības un tās radītās ietekmes atbilstību normatīvajiem aktiem, kuros ietvertas prasības Paredzētajai darbībai.

5. Izmantotās novērtēšanas metodes:

- 5.1. Novērtējot Paredzētās darbības ietekmi, norāda izmantotās prognozēšanas metodes, ja prognozēšanai izmantotas datorprogrammas, sniedz prognožu ievades datus, kur būtiski, arī ar standartprogrammām lasāmos formātos.
- 5.2. Ziņojumā sniedz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā norādīto informāciju. Papildu Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā, kā arī šajā programmā noteiktajam Birojs citu detalizācijas pakāpi novērtēšanas paņēmieniem un metodēm nenoteic.

6. Prasības negatīvo ietekmju uz vidi novēršanas, nepieļaušanas vai samazināšanas pasākumu novērtēšanai, Paredzētās darbības limitējošo un ierobežojošo faktoru analīzei:

- 6.1. Risinājumu veidi un pasākumi (inženiertehniskie, organizatoriskie u.c.), kas paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu Paredzētās darbības būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vidi, raksturojami un novērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 14. punktā noteiktajam, un tie aptver gan risinājumus teritorijas sagatavošanas un papildu nepieciešamo objektu būvniecības laikā, gan VES ekspluatācijas laikā. Novērtē gan kādā mērā šādi pasākumi novērš, nepieļauj vai samazina ietekmi, gan kādas ir paliekošās ietekmes (pasākumu efektivitāte un paliekošo ietekmju atbilstība spēkā esošo normatīvo aktu prasībām). Novērtē paliekošo ietekmju atbilstību vides aizsardzību regulējošiem normatīvajiem aktiem.
- 6.2. Veic Paredzētās darbības iespējamo ierobežojošo un limitējošo faktoru analīzi (ņemot vērā normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus VES būvniecībai, balstoties uz veikto novērtējumu par sagaidāmo ietekmi uz vidi gan no VES un elektropārvades nodrošinājumam nepieciešamo objektu un infrastruktūras būvniecības, gan ekspluatācijas, un nepieciešamajiem pasākumiem tās novēršanai, samazināšanai u.c.). Nepieciešamības gadījumā paredz nosacījumus atsevišķu darbību veikšanas ierobežošanai.

7. Prasības monitoringam:

- 7.1. Ziņojumā paredz pasākumus vides kvalitātes monitoringam un ietekmju uzraudzībai un novērtēšanai atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 15. punktā noteiktajam.
- 7.2. Izvērtējama monitoringa nepieciešamība un paredzami jau iespējami konkrēti nosacījumi metodēm, veikšanas vietām, parametriem, ilgumam un regularitātei. Paredzētais / nepieciešamais monitorings pirms Paredzētās darbības būvniecības fāzes un VES ekspluatācijas laikā (arī attiecībā uz sīkspārņiem un putniem).
- 7.3. Par monitoringa nosacījumiem, piemērotākajām un ilgtermiņā salīdzināmajām metodēm saistībā ar VES, elektropārvades un elektroenerģijas uzkrāšanas risinājumu (ja attiecināms), tostarp to izbūves un ekspluatācijas, iespējamām ietekmēm uz izpētes teritorijā konstatētajām īpaši aizsargājamām dabas vērtībām, nepieciešamības gadījumā jākonsultējas ar DAP.

V. Prasības sabiedriskajai apspriešanai un informācijas publiskošanai:

1. Ziņojumā analizē Sākotnējās apspriešanas laikā saņemtos komentārus un priekšlikumus, iekļaujot Ziņojumā pārskatu par sabiedrības iesniegtajiem priekšlikumiem un norādot, kā tie ņemti vērā. Nepieciešamības gadījumā Ziņojumā sniedz vērtējumu par plānotajiem risinājumiem problēmsituāciju novēršanai.

2. Prasības Ziņojuma sabiedriskajai apspriešanai nosaka Novērtējuma likums un Noteikumi Nr. 18. Birojs atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet vienlaikus vērš uzmanību, ka sabiedrības līdzdalība un tās veicināšana ir viens no IVN pamatuzdevumiem, tādēļ Novērtējuma likuma 17. panta sestā daļa noteic, ka ierosinātāja pienākums ir noskaidrot sabiedrības viedokli, veicinot to iedzīvotāju līdzdalību sabiedriskajā apspriešanā, kurus var ietekmēt Paredzētā darbība, vai aptaujājot šos iedzīvotājus.
3. Ierosinātājai jānodrošina Ziņojuma sabiedriskā apspriešana Novērtējuma likuma un Noteikumos Nr. 18 noteiktajā kārtībā. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksme nodrošināma hibrīdformā³⁰. Ja tiek konstatēta ietekme uz Saldus novada pašvaldības administratīvo teritoriju Ziņojuma sabiedriskā apspriešana nodrošināmā arī Saldus novadā.
4. Ziņojuma publiskojamā versijā neiekļauj ierobežotas pieejamības informāciju (piemēram, par atsevišķām dabas vērtībām, ja attiecināms), un tās sagatavošanā jāievēro personas datu aizsardzības prasības. Ziņojuma publiskojamā pārskatā, kas Ziņojumā iekļaujams saskaņā ar Novērtējuma likuma 17. panta trešo un septīto daļu, fiziskas personas datu apstrāde veicama tādā veidā, lai datus nav iespējams saistīt ar konkrētu datu subjektu bez papildu informācijas izmantošanas (tie pseidonimizējami), vienlaikus Birojā šis pārskats iesniedzams arī bez pseidonimizācijas – veidā, kas ļauj secināt gan to, vai attiecīgais iesniegums vispār bijis saņemts un vērtēts, gan pilnvērtīgi izprast pašu priekšlikumu un to, kā tas ņemts vērā.

Direktore

(paraksts*)

D. Avdejanova

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu*

Vineta Maskava,
vineta.maskava@vpvb.gov.lv

³⁰ Noteikumu Nr. 18 41. punkts.

Izpētes teritorijā iekļautie īpašumi un to zemes vienības:

Nr.	Kadastra numurs	Kadastra apzīmējums	Īpašuma nosaukums
1	90540010054	90540010054	Skujenieki
2	90540010064	90540010064	Virši
3	90540010118	90540030126	Lejasbirzes meži
4	90540010140	90540010140	Jaunvārpas
5	90540030001	90540030001	Brīvkalni
6	90540030004	90540030159	Dzērvju kapi
7	90540030010	90540030011	Kaijas
8	90540030010	90540030010	Kaijas
9	90540030010	90540030012	Kaijas
10	90540030023	90540030023	Kalna Lielanši
11	90540030031	90540030032	Bundžas
12	90540030031	90540030031	Bundžas
13	90540030050	90540030050	Meždadzīši
14	90540030051	90540030052	Ziemeļi
15	90540030051	90540030051	Ziemeļi
16	90540030056	90540030057	Gulbji
17	90540030070	90540030080	Ielejas
18	90540030078	90540030081	Rožkalni
19	90540030098	90540030098	Mežstirnas
20	90540030124	90540030124	Nūstiņi
21	90540030149	90540030149	Jaunkuiņi
22	90540030150	90540030150	Snapji-Pūpoli
23	90540030151	90540030151	Ceļš 13-51 -Jaunkuiņi
24	90540030170	90540030170	Jeskas-Nūstiņi
25	90540030181	90540030181	Jaundzēves
26	90540030186	90540030186	Jaunkurpnieki
27	90540030202	90540030202	Jaunkuiņu kapi
28	90540030217	90540030190	Apses
29	90540040111	90540030188	Dambji
30	90580010014	90580040044	Kukšu Vidiņi
31	90580010085	90580040048	Ceplīši
32	90580010085	90580040050	Ceplīši
33	90580020062	90580040151	Latvāņi
34	90580040001	90580040001	Lauklejas
35	90580040007	90580040143	Būdiņas
36	90580040009	90580040009	Jomsētas
37	90580040011	90580040011	Liekņukalni
38	90580040040	90580040040	Vairas
39	90580040042	90580040042	Sili
40	90580040045	90580040045	Rogas
41	90580040047	90580040047	Meža audzes
42	90580040052	90580040052	Rutki
43	90580040053	90580040053	Valteri

44	90580040054	90580040054	Ķēniņi
45	90580040055	90580040055	Mežmīķeļi
46	90580040082	90580040051	Atvasītes
47	90580040117	90580040118	Madaras
48	90580040125	90580040125	Būdiņu kapi
49	90580040145	90580040142	Mazbūdiņas
50	90580040150	90580040150	Stūra Mīķeļi
51	90580040159	90580040159	Rīti
52	90580040159	90580040113	Rīti
53	90580040160	90580040160	Padebeši
54	90580040162	90580040162	Auzas
55	90580040167	90580040026	Vecnēgi 3
56	90580040195	90580040049	Lati
57	90580040203	90580040122	Jumīši
58	90580070010	90580070010	Senči
59	90580070012	90580070012	Rojmaļi
60	90580070012	90580070060	Rojmaļi
61	90580070019	90580070019	Mežnēgi
62	90580070021	90580070021	Egles
63	90580070024	90580070063	Jaunzemji
64	90580070025	90580070022	Atmodas
65	90580070061	90580070061	Atpūtas
66	90900010001	90900010001	Veckuipji
67	90900010004	90900010042	Dreimaņi
68	90900010004	90900010004	Dreimaņi
69	90900010009	90900010056	Stūrīši
70	90900010016	90900010016	Salīņas
71	90900010029	90900010029	Silmalas
72	90900010029	90900010030	Silmalas
73	90900010036	90900010036	Salmiņi
74	90900010039	90900010044	Prūšu mežs
75	90900010039	90900010041	Prūšu mežs
76	90900010073	90900010073	Mežvidi
77	90900010079	90900010058	Mežkluigani
78	90900020002	90900020002	Dzintari
79	90900020019	90900020052	Lakstīgalas
80	90900020040	90900020040	Arāji
81	90900020057	90900020058	Kalnavēzes
82	90900020090	90900020090	Dimanti
83	90900020091	90900020091	Rudzīši
84	90900020115	90900020115	Kalni
85	90900020181	90900020181	Pīlādži
86	90900020327	90900020327	Jaundzērvēs
87	90900020398	90900020395	Lejas Igauni
88	90900020400	90900020397	Mazigauni
89	90920010028	90920040090	Sīļi
90	90920010072	90920040026	Pērles
91	90920010115	90920040088	Brūveļi
92	90920010222	90920040138	V1459
93	90920020030	90920020030	Līdumnieki

94	90920030029	90920030029	Lekužas
95	90920030033	90920040123	Dzirnieki
96	90920030200	90920040139	Sudmalas-Leiši
97	90920040009	90920040065	Strautmalas
98	90920040011	90920040012	Vēsmas
99	90920040011	90920040095	Vēsmas
100	90920040011	90920040011	Vēsmas
101	90920040015	90920040015	Zantiņi
102	90920040016	90920040016	Dzeņi
103	90920040016	90920040017	Dzeņi
104	90920040022	90920040074	Bitšķēpi
105	90920040025	90920040025	Apses
106	90920040029	90920040029	Strautiņi
107	90920040029	90920040030	Strautiņi
108	90920040029	90920040110	Strautiņi
109	90920040035	90920040035	Saulītes
110	90920040042	90920040042	Bumbieri
111	90920040047	90920040047	Cīruliši
112	90920040051	90920040051	Zīles
113	90920040052	90920040171	Strazdiņi
114	90920040052	90920040172	Strazdiņi
115	90920040064	90920040064	Timotiņi
116	90920040067	90920040068	Silavas
117	90920040071	90940030097	Vārpas
118	90920040073	90920040073	Bērzi
119	90920040086	90920040086	Tiltiņi
120	90920040091	90920040091	Plaviņas
121	90920040092	90920040092	Leiši
122	90920040094	90920040094	Pumpuri
123	90920040098	90920040125	Vēris
124	90920040116	90920040070	Vējiņi
125	90920040121	90920040121	Grebji
126	90920040121	90920040112	Grebji
127	90920040122	90920040122	Skujas
128	90920040131	90920040131	Izsvintēnu kapi
129	90920040140	90920040140	Valsts mežs-Mirtes
130	90920040141	90920040141	Incītes-Zantiņi
131	90920040148	90920040148	Mētras
132	90920040154	90920040165	Ozollejas
133	90920040163	90920040058	Sili
134	90920040166	90920040164	Rudzupuķes
135	90940010001	90940010002	Skrimbas - 1
136	90940010001	90940010394	Skrimbas - 1
137	90940010007	90940010007	Brīvnietki
138	90940010013	90940010013	Lapas
139	90940010033	90940010034	Skrimbas 2
140	90940010036	90940010036	Avotiņi
141	90940010037	90940010037	Kannenietki - 1
142	90940010044	90940010044	Lapskalni
143	90940010046	90940010368	Vecbrīvnietku ceļš

144	90940010048	90940010369	Skrimbas -1 ceļš
145	90940010049	90940010049	Reiniķi
146	90940010050	90940010050	Priedes
147	90940010059	90940010059	Kļaviņas
148	90940010063	90940030173	Lejaspriedes
149	90940010063	90940030147	Lejaspriedes
150	90940010063	90940030111	Lejaspriedes
151	90940010063	90940030146	Lejaspriedes
152	90940010063	90940010314	Lejaspriedes
153	90940010068	90940010367	Stūrīšu ceļš
154	90940010204	90940010205	Jaunrojas
155	90940010238	90940010238	Vecbrīvnieki
156	90940010243	90940010243	Rāvenieki
157	90940010244	90940010244	Kannenieki
158	90940010245	90940010245	Stūrnieki
159	90940010246	90940010246	Stūrīši
160	90940010287	90940030334	Klūgas
161	90940010287	90940030142	Klūgas
162	90940010324	90940020087	Tēviņi
163	90940010324	90940020179	Tēviņi
164	90940010324	90940010324	Tēviņi
165	90940010325	90940010326	Gulbji
166	90940010353	90940010353	Autoceļš P121
167	90940020001	90940020001	Launadziņi
168	90940020002	90940020002	Bumbieri
169	90940020003	90940020003	Kukaiņi
170	90940020006	90940020006	Brīvkalni
171	90940020007	90940020007	Jaunbrīvkalni
172	90940020009	90940020010	Bruņinieki
173	90940020017	90940020017	Ramoliņi
174	90940020023	90940020024	Rītarāji
175	90940020023	90940020023	Rītarāji
176	90940020030	90940020031	Siliņi
177	90940020032	90940020032	Straumēni
178	90940020045	90940020045	Kalnārāji
179	90940020058	90940020058	Celmiņi
180	90940020060	90940020060	Teikas
181	90940020063	90940020063	Lejas Kannenieki
182	90940020064	90940020064	Ķezberi
183	90940020065	90940020065	Auzenbahi
184	90940020065	90940020066	Auzenbahi
185	90940020067	90940020067	Spīņņi
186	90940020067	90940020068	Spīņņi
187	90940020069	90940020069	Krauči
188	90940020089	90940030177	V1478
189	90940020089	90940020089	V1478
190	90940020094	90940020094	Burtņieki-Teikas- Ciemati
191	90940020098	90940020098	Auniņi
192	90940020180	90940020180	Mazauzenbahi

193	90940020183	90940030151	Strautnieku mežs
194	90940020183	90940030152	Strautnieku mežs
195	90940020183	90940030153	Strautnieku mežs
196	90940020183	90940020074	Strautnieku mežs
197	90940030005	90940030005	Pakalniņi
198	90940030011	90940030150	Sarmas
199	90940030012	90940030082	Apmaiņas
200	90940030015	90940030053	Straumes
201	90940030026	90940030197	Ūlas
202	90940030029	90940030181	Ozoliņi
203	90940030038	90940010063	Lapsas
204	90940030042	90940030169	Plencneri
205	90940030049	90940030049	Kanduri
206	90940030052	90940030052	Bez nosaukuma
207	90940030053	90940030134	Melnmežnieki 2
208	90940030055	90940030055	Dambji
209	90940030055	90940030056	Dambji
210	90940030060	90940030054	Birztaļas
211	90940030062	90940030062	Dambīši
212	90940030071	90940030071	Sprungas
213	90940030083	90940030083	Spirgas
214	90940030093	90940030094	Ozolnieki
215	90940030098	90940030098	Lēnas
216	90940030098	90940030100	Lēnas
217	90940030098	90940030099	Lēnas
218	90940030110	90940030110	Mazaizstrausti
219	90940030116	90940030116	Skujenieki
220	90940030116	90940030117	Skujenieki
221	90940030120	90940030121	Sprīdīši
222	90940030123	90940030123	Valdāji
223	90940030129	90940030129	Melnmežnieki
224	90940030131	90940030131	Viduspiecnieki
225	90940030143	90940030144	Viršu mežs
226	90940030143	90940030143	Viršu mežs
227	90940030170	90940030170	Krikši
228	90940030171	90940030171	Zaļumi
229	90940030178	90940030178	V1461
230	90940030183	90940030341	P121-Lapsas-P121
231	90940030184	90940030187	P-121-Duntes-Skujenieki
232	90940030184	90940030184	P-121-Duntes-Skujenieki
233	90940030210	90940030063	Jaundambīši
234	90940030339	90940030339	Aizstrausti
235	90940030340	90940030340	Lielaizstrausti
236	90949000037	90940020086	Bez nosaukuma

